

- GRÎUL PE MASA DE DISECȚIE
- Japonia – note de călătorie
- MARILYN N-A FOST O LEGENDĂ

Anul XIV nr. 41 (541) — 9 octombrie 1965

premise bune pentru ultimul trimestru

Pînă la sfîrșitul anului calendaristic mai sînt aproape douăsprezece săptămîni. Bilanțurile realizărilor nu s-au încheiat, dar, ca de obicei au avut loc în aceste zile sondajele trimestriale. Paginile prime ale ziarelor ne-au adus zilnic vești din întreaga țară: sute de întreprinderi au raportat succesele lor în producție, îndeplinirea planului pe nouă luni, și astfel chiar cu o sută de zile înainte, barometrele sensibile ale statisticii pronosticau un an bun, cu un ritm intens, în economie. Aceste succese au la bază înzestrarea permanentă din ultimii ani a întreprinderilor cu utilaje și instalații de nivel tehnic ridicat, o bună planificare și organizare a procesului de producție la care se adaugă, firește, entuziasmul cu care s-au angrenat sutele de mii de oameni ai muncii în întrecerea socialistă.

În diverse ramuri ale economiei naționale succesele sînt concludente: întreaga industrie de minereu și-a îndeplinit planul pe cele trei trimestre la 21 septembrie, realizîndu-se o producție sporită față de perioada corespunzătoare a anului trecut (între 5 și 30 la sută) la o serie de sortimente. Sectorul industriei de medicamente a avut planul realizat în 27 septembrie, diverse fabrici asimilînd o gamă întregă de produse noi, dintre care 30 au și fost puse în vânzare. Și rafinăriile de petrol se situează printre unitățile frunțate: ele au livrat în plus beneficiarilor circa 50 000 tone uleiuri de motorine superioare, 7 000 tone bitum etc.

Enumerarea întreprinderilor care au realizat (sau depășit) planul pe primele trei trimestre ale anului ar cuprinde multe coloane; de aceea ne limităm să facem doar o evidențiere sumară amintind co-

curier

lectivele de muncă din toate întreprinderile forestiere, din regiunea Argeș, uzinele Tehnofrig și Unirea din Cluj, Combinatul siderurgic și Uzina constructoare de mașini din Reșița, Uzina sodică Govora, uzinele „Victoria”-Calan, Fabricele de țevi sudate, Electronica, Semănătoarea etc. Am intrat în ultimul trimestru al șesenalului. Vastele lui șantiere cunosc și ele un ritm accelerat de muncă. În Moldova constructorii lanțului de hidrocentrale de pe Bistrița au intrat în cel de-al patrulea trimestru al anului cu cîteva zile mai devreme. Și astfel primul hidroagregat de 11,5 megawați de la Racova a început să furnizeze curent sistemului energetic național, stația Vădeni este aproape gata pentru probleme tehnologice, iar lucrările de la hidrocentrala Ghreni au intrat într-un stadiu decisiv urmînd ca pînă la finele anului și stația aceasta să producă curent.

Iată cîteva, doar, din veștile bune înainte de încheierea anului și cu el a planului nostru de șase ani.

Horațiu STĂTESCU

Trompetist și pasăre.

ceramică, numai ceramică?

Fiindcă această „expoziție de ceramică” este înainte de toate o operă grafică pe argilă, ne obligă la cîteva considerații despre graficianul Perahim. În momentele cele mai caracteristice, creația lui și-a constituit un limbaj de imagini cu stigmat de tragic și buf (nici o contradicție, „buf” fiind modul tragic al comicului). Regăsim la „Dalles” mitologia lui Perahim (patetică, de natură expresionistă): „Fata cu pasărea”, „Trompetistul”, „Dans”, „Luna”, femeile cu craniu floral sînt subtile ipostaze umane, proiectate lucid, cu un amestec de comprehensiune și persiflaj. Metoda de expresie este la Perahim asociația surprinzătoare de detalii; insolitul ei e revelator tocmai prin justete, precum în dificila literatură populară a proverbului, creator de evidențe. Exactitatea caligrafică, limpiditatea, scrupulul precizunii dau senzația adevărului și astfel acreditează ficțiunea, atribuie veracitate invențiilor; perfect și minuțios articulată, imageria lui Perahim are un aer obiectiv de „releveu” documentar luat după figuri născute în planeta fanteziei. Așa, „Luna”, personajele cu păsări în frunte, toate făpturile mitologiei sale (dacă vă amintiți „Proverbele”) capătă semnamente de stare civilă. Între natura lor arbitrară și forma lor obiectivă e un echivoc tulburător. Enigma e dată însă împreună cu soluția, de unde calitatea în același timp dificilă și populară a acestei arte.

În fond, Perahim e un moralist care-și ilustrează cunoașterea omului: intim, social, după împrejurări. Viața interioară se exteriorizează, noțiunilor inefabile li se dă substanță vizuală.

Dacă-i o artă dificilă, de meditație, de ce transpunerea în ceramică — gen ornamental, destinat confortului optic? Răspunsul pe care l-ar da, probabil, artistul, se referă la voința sa de a-și integra creația în cotidian. Există o străveche tradiție a faianței ilustrate, rudă cu gravura pe cărți și cu arta ico-

Figură în violet.

narilor. Creația lui Perahim e și ea o iconografie, a omului interior, făcută cu mijloace găsite de arta modernă, dar înfăptuind un deziderat permanent popular: al „imageriei”, povește sau proverb în imagini.

Prin tratarea tehnică, prin finisajul „epidermic” și acuitatea desenului, argila e aici rafinată pînă la faianță și porțelan. Ceramica modernă se complăce în specularea tehnicilor primitive, accentuînd efectul frust al materiei și înovînd pe linia acestor ornamente „brute”, de natură chimică, obținute prin vopsea, arderi, glazuri. Nedumerește așadar titlul „ceramică” la expoziția lui Perahim, unde tace apelul materiei fruste și se aude numai vocea artistului.

Tipsurile cu decor abstract („Compoziții”), cu efecte de savanță tehnică, respectă și ele condiția majoră de „sugestie poetică”, realizează fascinații cromatice în care chimia materialului e secretă, magia ei acționează din umbra laboratorului nu din ostentația artizanală a materialelor.

Aici problema „seriei” nu se pune — decît pentru cîteva farfurii cu decor anodin („Oraș”, „Întinsul rufelor”) — unde nu-i decît bun-gust și acuratețe. În rest — cu toată setea de artă — n-am dori să înțelînim în serie sufletul albastru al trompetistului: ar fi o impudică paradă de visuri.

Acna ARGHIR

roci decorative

De milenii marmura înfruntă timpul. În secolul nostru cînd betonul, sticla și fierul au început să ocupe un loc primordial în construcții, deseori profanii — și nu numai ei — au fost înclinați să considere marmura un material desuet și costisitor, destinat mai degrabă statului. Dar eterna marmură rămîne în continuare un material căutat alături de alte roci decorative ca: travertinul, calcarul lumașelic etc. Ea dă nu numai durabilitate clădirilor, ci și frumusețe și finețe incomparabile. Cu toate acestea, constructorii au dat o largă utilizare și altor roci decorative. Puțini știu, poate, că picioarele podului de la Cernavoda sînt din gresie de Secăria, iar cornișele Universității din București din calcar lumașelic.

În România zăcămintele de roci decorative cum sînt cele de la Secăria-Teșila, Pietroasele (raionul Mizil), Bașchioi (Babadag) se cunosc de foarte multă vreme. În ultimii ani, după minuțioase prospecțiuni, geologii au dat de urma unor noi și importante zăcăminte. Pe malul Dunării, în unele

zone, s-a descoperit gabro, o rocă eruptivă bazică de culoare închisă, negricioasă; în împrejurimile Bămpotocului s-au făcut cercetări pentru depistarea travertinului. Important, prin folosirea lui în construcție este calcarul lumașelic care a fost găsit la Măgura Ciobanului și culmea Istrița. Fasonat sau tăiat în plăci, are un aspect frumos datorită golurilor dintre cochilii și o rezistență de comprimare de 400 kg/cm². Străbătînd masivul Rodnei geologii au dat de urmele altor zăcăminte de roci decorative. Marmura de aici are o culoare alb-gălbuie, roză sau dungată, de o profundă cristalinătate.

Viițoarele cariere vor oferi constructorilor materiale trainice.

I. CORIBAN

inventar... viu

Oricît ni s-ar părea de curios, vînatul din pădure poate fi și el... inventariat. Măsurile complexe privind organizarea economiei vînatului, obligă personalul însărcinat cu paza și ocrotirea gospodăriei cinegetice să inventarieze periodic, cu destulă exactitate, întreaga cantitate de vînat aflată în incinta ochiului silvic respectiv. Vă prezentăm mai jos două liste comparative care oglindesc cît se poate de concludent dezvoltarea întregului efectiv al vînatului din țara noastră între anii 1950 și 1964.

Vînat nerăpitor 1950 — 1964

Cerbi carpatini	2 900	22 000
Cerbi lopătari	500	3 000
Căprioare	16 000	144 000
Capre negre	1 500	6 700
Mistreți	4 200	18 000
Iepuri	266 000	1 000 000
Cocoși de munte	2 700	10 200
Putirnicchi	8 900	152 000
Fazani	29 000	107 000
Jerunci	13 500	22 000

Vînat răpitor

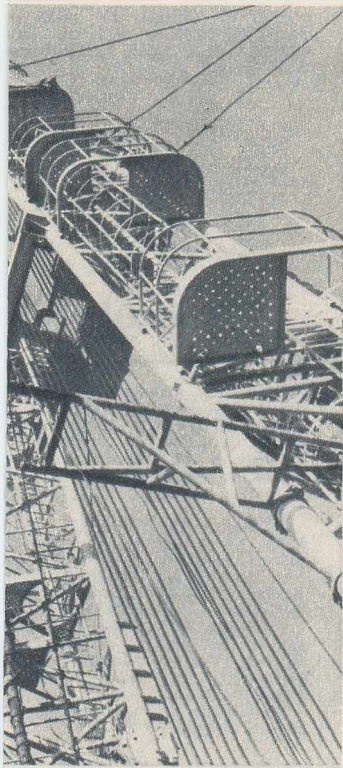
Urși	1 000	3 800
Riși	500	800
Jderi	3 900	9 300

— În privința ocrotirii și dezvoltării cantitative a vînatului — ne informează tovarășul inginer V. Miron, director al Direcției economiei vînatului — un rol de prim ordin l-au avut acțiunile pentru combaterea animalelor dăunătoare. În cadrul unor vaste operații au fost făcuți inofensivi 2 300 lupi, 36 000 vulpi, 100 riși, 840 000 răpitoare cu pene (toate acestea numai în anul 1964). Pentru gospodărirea bogăției cinegetice din țara noastră lucrează în prezent un personal numeros. De asemenea pentru sporirea productivității fondurilor de vînatore ațt șu raport cantitativ cît și calitativ s-a inițiat o vastă acțiune de amenajare a acestora cu construcții și instalații vînatorești: un mare număr de bordeie de pîndă, de observare simple sau captușite, mii de kilometri de poteci de vînatore. S-au întîlnit totodată ogoare de hrană pentru vînat și s-au distribuit în iarna lui '64 2 400 tone frunzare, 2 700 tone fin de bună calitate, 110 tone fructe și semințe etc. În acest mod au putut fi salvate de la pieirea prin înfometare sau frig în iernile geroase efective întregi de căprioare, iepuri și alte specii de vînat.

Asemenea măsuri și multe altele au făcut posibilă transformarea bogățiilor cinegetice din România dintr-un sector de activitate pur sportivă într-un sector cu o importantă pondere economică.

Liviu MAIOR

spre adâncimi tot mai mari

În aceste zile ziarele vorbesc despre succesele petroliștilor; despre realizările lor în ultimul an al șesenalului. În epoca socialistă, în lumea petrolului au avut loc schimbări structurale. Este un lucru binecunoscut faptul că atunci când vrei să compari prezentul petrolului cu trecutul lui, anul 1938 pare acum un etalon mizer. Noi regiuni au intrat în competiția petrolului: Oltenia, Argeș. Tot în Argeș se află cea mai mare unitate de extracție a petrolului din țară: schela Ciurești.

Statul socialist a investit în industria petrolieră mari mijloace financiare, transformând-o radical și creând condițiile ca utilajele, instalațiile și produsele de extracție să participe competitor pe piața mondială. Geologii scormonesc adâncurile pământului cu tenacitate, descoperind noi zăcăminte de aur negru. În anii care vor urma se estimează că se vor face forări de circa 9 milioane de metri. Mai adânc, cât mai adânc spre inima pământului iată una din sarcinile pe care și le-au asumat petroliștii. Instalațiile românești de foraj permit aceste cuceriri temerare. Cu 2 DH s-au atins adâncimi până la 2 000 m, cu 4 LD adâncimi până la 3 200 m, cu 3 DH-200 A adâncimi de peste 4 500 m etc. Astăzi instalațiile acoperă toată gama de adâncimi până la 6 000 m și petroliștii prezintă un bilanț rodnic de Ziua petrolistului — 10 octombrie.

Înaltă calificare a oamenilor, procedeele moderne de foraj au dus în șesenal la reducerea prețului de cost la această operațiune cu circa 1,3 miliarde lei (raportat la prețurile din 1959). În extracție, injecțiile cu apă și gaze au permis creșterea producției. Mereu în ritm cu cuceririle tehnicii mondiale, petroliștii au experimentat metode de combustie subterană; injecțiile cu abur în strat care, extinse, vor duce la creșteri substanțiale de produse mai ales la zăcămintele de țitei greu sau viscos.

R. NICULESCU

un sfert de oră cu dirijorul Iosif Conta

Nu e ușor să-l găsești pe Iosif Conta și să stai de vorbă cu el. Cunoscutul șef de orchestră și organizator de manifestări muzicale, mereu în contact cu soliști, compozitori, dirijori din țară și din străinătate, e greu de găsit. Am obținut totuși un interviu fulger prin telefon.

— Ce ne poți spune despre planul de activitate al orchestrei simfonice a Radioteleviziunii în noua stagiune?

— E fixat în întregime și definitiv până la 30 decembrie. Urmărim două realizări paralele: imprimările și concertele propriu-zise.

— Cu ce deschideți anul muzical 1965-1966?

— Cu „Missa solemnis”, de Beethoven. De altfel ne vom ocupa de întregul simfonism al Titanului, inclusiv concertele pentru pian.

— Ce dirijori și soliști străini

alizator al unui concert de circulație mondială — iată o nouă și fericită îmbinare a factorilor creație-interpretare. Fiindcă sîntem la capitolul concerte pentru pian, amintesc și de faptul că Pascal Bentoiu va fi și el prezent în stagiunea viitoare cu o lucrare nouă pianistică. Compozitorul Theodor Grigoriu va apărea de asemenea cu un opus inedit.

— În această stagiune se va pune accentul pe repertoriul clasic sau pe lucrările contemporane?

— Vom căuta să echilibrăm în programele noastre lucrările clasice cu cele simfonice moderne străduindu-ne bineînțeles să selectăm tot ce este mai reprezentativ. Fără a putea intra în multe detalii vă pot spune, de pildă, că în afară de Beethoven, Brahms, Schumann, Liszt etc., etc. vom cunoaște într-un festival de muzică finlandeză pe Sibelius prin lucrările lui inspirate și bine construite.

Interlocutorul nostru mă vestește că interviul s-a terminat. A trebuit să mă resemnez, rugându-i pe cititorii „Flacării” să ierte caracterul uneori telegrafic al acestor informații.

Virgil GHEORGHIU

ritmurile toamnei

În agricultură, toamna este anotimpul cel mai aglomerat. E firesc. La capătul toamnei se încheie un an agricol și se pun temeliele recoltei anului ce vine. Nici într-un anotimp — ca toamna — nu se fac atîtea munci paralele. Două din aceste munci sînt fundamentale: recoltatul și însămînțările.

Riturile acestei toamne sînt intense. Recoltăm culturile tîrzii și semănăm pîinea anului viitor. Deși volumul lucrărilor e foarte mare (recoltăm porumbul de pe aproape 4 milioane hectare și însămînțăm peste 3 milioane hectare cu grâu), în multe regiuni ale țării situația campaniei agricole e avansată. Regiunea Galați, de pildă, iar regiunile Bacău, Iași, Suceava, Banat, București se găsesc într-un stadiu avansat.

Pînă la 1 octombrie au fost însămînțate cu grâu de toamnă cu 1 600 000 hectare mai mult, față de aceeași perioadă a anului trecut. Lucrul acesta e

Cum arată moda anului 1966?

La întrebările în legătură cu moda anului 1966 s-a străduit să răspundă ampla prezentare de modele făcută la Ciroul de stat, de către diverse întreprinderi de specialitate din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă, U. R. S. S., R. P. Ungară și, firește, din țara noastră. Într-un număr viitor al „Flacării” oferim cititorilor noștri un material larg despre problemele model 1966.

vor colabora cu orchestra simfonică a Radioteleviziunii?

— Dintre dirijori citez pe Igor Matkevici (U. R. S. S.) și pe Solon Mihailidis (Grecia), iar dintre soliști pe Neum Slusny (Belgia) un cunoscut pianist, bun interpret de muzică simfonică. De asemenea vom primi vizita unei tinere pianiste franceze, Thérèse Dusant. Deși m-ați întrebat doar de dirijori străini, trebuie să amintesc aici că dirijorul nostru Dinu Bugeanu, va prezenta Simfonia a 8-a de Gustav Mahler.

— Ce ne poți spune despre primele audiții românești și străine, măcar despre cele mai semnificative?

— Vom oferi publicului nostru două festivaluri de muzică românească în care vor figura atît lucrări pentru orchestră cît și pentru soliști. Vom asculta o piesă concertantă pentru instrumente de percuție de compozitorul Tiberiu Olah, un concert pentru flaut de Liviu Glodeanu și o importantă audiere primă a unui concert pentru pian unde interpretul e și autor: N. Brînduș. După Valentin Gheorghiu — și el re-

Arături de toamnă.

datorat în bună parte dotării agriculturii noastre cu mai multe mașini și tractoare, mecanizării tot mai susținute a muncilor agricole; în același timp, acest succes trebuie pus pe seama unei organizări mai temeinice a muncilor. Numai așa se explică faptul că în multe regiuni ritmul muncilor agricole din această toamnă e cu mult mai intens ca anul trecut. La 1 octombrie 1964, regiunea Galați însămînțase doar 8 000 hectare cu grâu.

Nu același lucru se întîmplă însă în toate regiunile. De aceea se impune ca — zilele toamnei fiind numărate — să se ia măsurile corespunzătoare, pentru ca muncile agricole să nu sufere întîrziere. Acest lucru se impune cu atît mai mult cu cît meteorologii anunță pentru a doua jumătate a lui octombrie o vreme capricioasă.

Pentru zilele care au mai rămas, volumul lucrărilor este mare. Realizarea lui la timp și în bune condiții agrotehnice reclamă o mare mișcare a forțelor de lucru.

G. MIȘAN

ȘTIINȚA ȘI PÂINEA NOASTRĂ ȘI CEA DE TOATE ZILELE

Colecția laboratorului de ameliorare a grului cuprinde circa 2000 de soiuri.

Lanuri cu rinduri drepte de porumb și floarea-soarelui, sfeclă de zahăr pe tarlale în care frunzele au acoperit complet pământul. Alături sînt zeci și sute de parcele avînd etichete cu denumirile experiențelor.

Sîntem la Fundulea, pe terenurile Institutului de cercetări pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice. În aceste zile pe cercetătorii de aici îi întîlnești pe cîmp, în marele laborator al naturii. Acolo ei urmăresc să creeze soiuri de plante agricole cu o producție mai mare decît cele cunoscute astăzi și să stabilească noi metode de lucrare a pămîntului, care să ducă la obținerea unor recolte sporite. Ei îți vorbesc cu pasiune despre realizările institutului în cei aproape zece ani de activitate. Multe din soiurile de grâu, porumb, floarea-soarelui sau alte plante agricole care se cultivă pe terenurile gospodăriilor de stat și cooperativelor agricole de producție din țara noastră, multe metode de lucrare a pămîntului întruchipează în ele trudă depusă în activitatea științifică de către cercetătorii de la Fundulea.

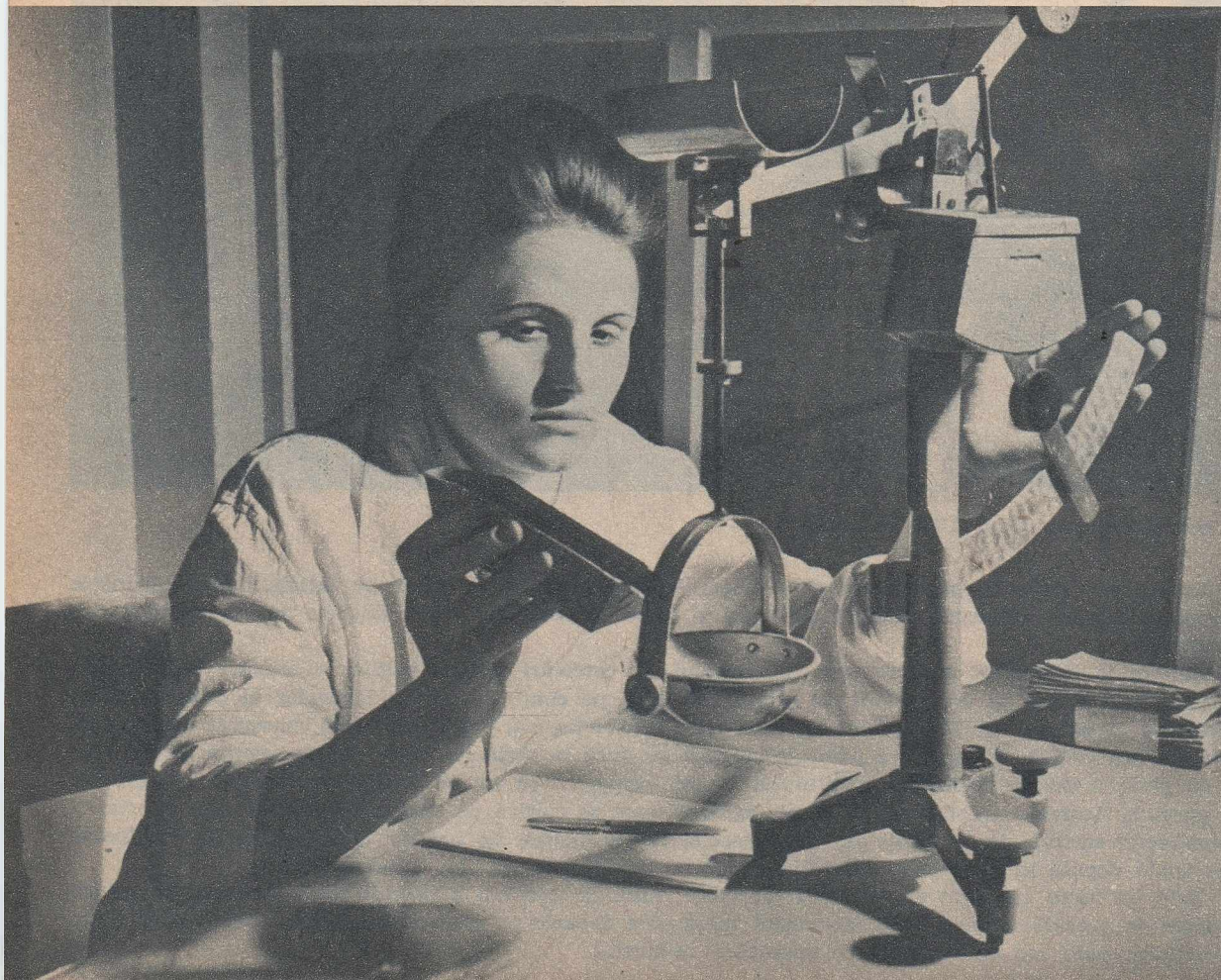
Este un lucru cunoscut că folosirea hibrizilor dubli de porumb a deschis mari perspective sporirii producției la această cultură. Dar specialiștii merg mai departe cu cercetările în acest domeniu și obțin noi realizări, care fac ca recoltele să sporească neîncetat.

(Continuare în pag. 6)

Se determină greutatea hectolitică a semințelor de porumb din hibridul dublu 311.

O lucrare de seamă făcută în laboratorul de ameliorare a grâului: stabilirea valorii germinative a semințelor din noile soiuri de grâu.

Ce noutăți ne aduce institutul, ce pot aștepta de la cercetători cei care lucrează pe ogoare? Să vedem ce se face în direcția ameliorării porumbului, domeniu în care institutul de la Fundulea s-a făcut cunoscut pentru realizările sale. De altfel, e bine de reamintit că tocmai datorită acestor realizări a fost posibilă generalizarea, în țara noastră, a hibrizilor de porumb, care se cultivă pe întreaga suprafață destinată acestei plante.

Am solicitat pe tov. Tiberiu Mureșan, directorul institutului, să ne facă cunoscute câteva din realizările obținute în domeniul ameliorării porumbului și perspectivele de viitor.

— În legătură cu ameliorarea porumbului avem un program vast de cercetări prin care se urmărește obținerea unor hibrizi dubli mai timpurii decât cei aflați în cultură — ne-a spus tov. Mureșan. De ce se urmărește acest lucru? Cultivând porumb cu o perioadă de vegetație mai scurtă, există posibilitatea de a scăpa de efectul negativ al secetei din vară. Au și fost obținuți primii hibrizi extratimpurii HD 97 și HD 98, care se înmulțesc în vederea producerii de sămânță.

Pe amelioratori îi preocupă și o altă problemă, tot atât de importantă, și anume introducerea în producție a hibrizilor simpli de porumb. Metoda nu este nouă — ea a fost încercată cu mulți ani în urmă — însă neavând eficiență economică în producerea de sămânță nu a fost extinsă. Noile linii cosangvinizate pe care le-am creat, având un potențial de producție ridicat, permit acum generalizarea cultivării hibrizilor simpli. Noi am creat câțiva asemenea hibrizi, de la care am obținut, în câmpurile experimentale și în condiții de irigare, producții foarte mari de 23 000 kg la hectar. În general sînt superiori hibrizilor dubli în ce privește potențialul de producție depășindu-i, în cultura obișnuită, cu 10 la sută. Au în plus o serie de calități cum ar fi uniformitatea plantelor care ușurează recoltarea mecanizată etc.

Urmărim, de asemenea, producerea tuturoș hibrizilor pe bază de androsterilitate și restaurarea caracterelor. Lucrarea este în curs și va fi definitivată în anul viitor. Care este avantajul metodei? În primul rînd, la producerea de sămînță se elimină castrarea, adică tăierea spicelor (paniculelor), lucrare destul de costisitoare. Totodată, se obține o sămînță cu valoare biologică ridicată, care contribuie la sporirea recoltelor.

Nu pot fi trecute cu vederea unele probleme mai mici, dar care au o mare valoare practică. Urmărim ca noii hibrizi să aibă în boabe un procent mai ridicat de proteine și de grăsimi, să fie mai rezistenți la temperaturile scăzute, care se întîlnesc primăvara după însămînțare. Pentru sporirea recoltelor se fac încercări pentru a obține hibrizi cu știuleți multipli, care să poată fi cultivați la o densitate mai mare de plante la hectar. Con-

sider că problemele abordate în domeniul ameliorării porumbului și care sînt în curs de rezolvare, vor duce la sporirea producției la această valoroasă plantă agricolă.

„PĂRINȚI” ALEȘI DINTRE 2 000 DE SOIURI

O dată cu venirea toamnei, la Fundulea, combinele au început să înainteze în lanurile de porumb. Din remorci, știuleții sînt descărcați la instalația de uscarea. După ce boabele au fost desprinse de pe coceni sînt trecute prin instalația complicată de sortare și calibrare. Pe măriri, ajung în saci care poartă binecunoscutele etichete cu inițialele HD. De aici vor porni spre gospodăriile de stat și cooperativele agricole de producție.

Dacă recoltarea porumbului este în toi, grîul — firesc — a fost strîns de mult și depozitat în magazii. Și, totuși, în cursul vizitei făcute la Fundulea se treiera grîu. Într-unul din laboratoarele secției de ameliorare se afla o batoză minusculă. Se treiera spic cu spic. Aici, fiecare bob prețuiește mult deoarece este vorba de noile soiuri pe care le creează cercetătorii. În loc de saci, la înmagazinarea grîului se foloseau mici pungi de hîrtie. Cum însă „dintr-un bob răsar o mie”, într-un viitor apropiat, din boabele, puține la număr, care acum sînt păstrate cu multă grijă, se va asigura sîmînța pentru mii și zeci de mii de hectare. L-am sustras preocupărilor pe cercetătorul Nicolae Eustațiu, pentru a ne vorbi despre ce este nou în ameliorarea grîului.

— Scopul nostru — ne-a declarat dînsul — este crearea unor soiuri noi de grîu, superioare celor aflate în cultură. În colecția noastră se află 2 000 soiuri de grîu. Cele care prezintă caractere interesante le folosim ca părinți pentru viitorii hibridi în care se vor îmbina cele mai bune însușiri de la soiurile existente. După ce le verificăm în producție la stațiunile experimentale ale institutului și la centrele de încercare a soiurilor aparținînd Consiliului Superior al Agriculturii, le recomandăm să fie extinse în cultură. Soiul „București I”, creat la Fundulea și care prezintă însușiri de producție valoroase, se cultivă deja pe suprafețe întinse. Este un soi cu talie mijlocie, rezistent la boli și cădere, asigură o producție bună, iar calitățile de panificație sînt superioare. Avem o serie de linii de grîu care s-au dovedit foarte bune și în anii viitori, după ce experimentările vor fi încheiate, le vom da în producție.

O FLOAREA-SOARELUI MAI... GRASĂ

Am părăsit laboratorul de ameliorare a grîului și iată-ne în mijlocul cîmpului. Într-un lan de floarea-soarelui se făcea recoltatul. Este un fel de a zice „lan”. În realitate erau sute de parcele, fiecare recoltîndu-se separat, iar sîmînța era cîntărită „la gram”. Explicațiile asupra acestor experiențe

le-am primit de la tov. Viorel Vrînceanu care se ocupă, de ani de zile, de ameliorarea florii-soarelui :

— Noi urmărim crearea unor soiuri de floarea-soarelui cu un procent redus de coji și care să aibă o cantitate mare de ulei în sîmburi. Avem deja rezultate bune. Soiul „Fundulea 70” asigură o producție de semințe cu 8-10 la sută mai mare decît soiul VNIIMK, iar procentul de ulei este și el superior cu 3-4 la sută. În cîmpurile noastre experimentale, soiul F 70 a dat 3 000-3 700 kg de semințe la hectar din care rezultă 1 500-1 900 litri ulei. Este o realizare bună, dar vrem să mergem mai departe. Deși nu este o muncă tocmai ușoară încercăm să obținem, ca la porumb, hibridi de floarea-soarelui din linii cosangvinizate. Unii dintre ei sînt foarte productivi. Hibridul 24 a dat 4 100 kg semințe la hectar cu un conținut de 50 la sută ulei. Metoda încă nu s-a extins din cauza dificultăților în producerea de sîmînță hibridă. Prin crearea de linii androsterile vom rezolva și această problemă și astfel floarea-soarelui va ajunge să dea recolte din ce în ce mai mari.

CE, CUM ȘI ÎN CE CONDIȚII IRIGĂM

În cîmp îți atrage atenția un lucru deosebit. Lîngă tarlalele unde porumbul se recolta, erau altele unde boabele dădeau în copt. De la tov. N. Hulpoi, șeful secției de agrotehnică, am aflat că întîrzierea în vegetație se datorește faptului că acest porumb a fost semănat după culturi care s-au recoltat în vară și că s-a cultivat în condiții de irigare. Este un aspect nou în domeniul culturilor irigate și de aceea am solicitat pe tov. N. Hulpoi să ne vorbească mai pe larg despre această problemă.

— Nu este plantă căreia să nu-i placă apa. Dar irigarea trebuie făcută la acele culturi care asigură obținerea unor producții mari, adică să aibă un efect economic maxim. Iată de ce preocuparea noastră este de a pune la îndemîna unităților agricole socialiste o metodă care să facă rentabilă irigarea culturilor, iar sporurile de recoltă să acopere investițiile mari care se fac pentru amenajări. Una din aceste metode este cultivarea pe același teren a două plante în cursul unui an, astfel ca pămîntul să rămînă acoperit tot timpul. După culturile de toamnă care se recoltează la începutul verii: orz, grîu etc. se însămînțează porumb timpuriu, fasole soia, mei și chiar floarea-soarelui. Avînd asigurată apa în pămînt, plantele se dezvoltă și ajung să dea producții mari. Avantajele economice sînt multiple. Decît să cultivi pe un teren amenajat pentru irigații numai porumb, care dă circa 8 000 kg la hectar, mai bine să se însămînțeze două culturi. Grîul de toamnă, în condiții de irigare, dă ușor o producție de 4 000 kg la hectar, iar porumbul care urmează, pe același teren, asigură, de asemenea, 4 000 kg la hectar. Este ușor de închipuit ce va însemna aplicarea acestei

măsuri pentru cele 400 000 ha teren care se amenajează pentru irigat pînă în 1970.

★

Colindînd întinsele cîmpuri experimentale ale Institutului de cercetări pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice de la Fundulea faci cunoștință și cu alte preocupări ale cercetătorilor. Rezultatele? Este suficient să amintim numai crearea poliploizilor la sfecla de zahăr, care depășește producția soiurilor existente cu 12-14 la sută, noile soiuri de orz și lucernă, o serie de rezultate care dau putința ca îngrășămintele chimice să fie aplicate cu eficiență economică maximă. Interesante sînt și

Elitele de floarea-soarelui care s-au dovedit mai productive și care asigură obținerea unei cantități mai mari de ulei sînt alese cu atenție.

rezultatele privind combaterea pe cale chimică a buruienilor, care înlocuiește în parte prășitul, o serie de metode de combatere a dăunătorilor plantelor agricole.

Deși relativ tînăr, institutul de la Fundulea are mari realizări. De aci se răspîndesc în întreaga țară nu numai cantități uriașe de sîmînță hibridă de porumb ci și noi cunoștințe agrotehnice.

De bună seamă că cercetătorii de la Fundulea nu se vor opri aci. Așa cum subliniază Documentele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român este necesar ca eforturile oamenilor de știință agricolă să se îndrepte și mai mult spre crearea și introducerea în producție a unor noi soiuri și hibridi mai productivi și de calitate superioară, adaptați condițiilor de climă și sol din țara noastră. În același timp o cerință importantă a cercetărilor trebuie s-o constituie legătura mai strînsă cu unitățile de producție. În felul acesta agricultura României socialiste se va ridica pe o treaptă și mai înaltă.

I. HERȚEG
Fotografii de Gh. AMUZA

Omagiu lui Alecsandri

Primul gong al acestei stagiuni a bătut — precum știe toată lumea — anunțând ridicarea cortinei primei noastre scene. În inaugurare a fost oferit spectacolul omagial „Alecsandri” — prezent în continuare pe afișierul teatrului cu matinee arhipline — dragostea publicului față de ctitorul teatrului românesc depășind momentul festiv.

Versurile familiare tuturor — deprinse din anii claselor primare — au căpătat, auzite din gura unor actori mult iubiți, o aură solemnă dar și înduioșătoare. „Cîntecul” cu imensa lui popularitate nu și-a pierdut de fel înțepăturile — Sandu Napoailă și Paraponisitul smulgîndu-ne nu numai un zîmbet. Iar Barbu Lăutarul, „simbol multiplu, depozitar al tezaurului de poezie anonimă, de doine și cîntece vitejești” — cum spune Șerban Cioculescu — e aplaudat de noile generații care vin mereu la teatru, simțind nevoia firească să-i vadă ticlurile, să-i audă dulcea alcătuire de cuvinte, adevărind cuvintele bardului ce-a scris în urmă cu 100 de ani: „Iar dacă am reușit a crea unele tipuri caracteristice și a desemna unele schițe din viața noastră socială, acele figuri și tablouri vor interesa poate în viitor pe oamenii ce vor avea curiozitatea de a studia și cunoaște trecutul”.

Spectacolul omagial a reunit, sub bagheta artistului poporului Sică Alexandrescu, toate vîrstele actricești ale Naționalului bucureștean. Reputați actori și profesori ca G. Calboreanu, Marcel Anghelescu, Gr. Vasiliu-Birlic, Eugenia Popovici, Irina Răchiteanu-Șirianu, ca și elevii lor Gh. Popovici-Poenaru, Cozma Brașoveanu, G. Cozorici, Draga Olteanu, Ilinca Tomoroveanu au demonstrat cât de viu arde flacăra tradiției progresiste, cât de puternică în diversitatea mijloacelor de expresie este școala actorilor noștri.

Iubit de toate generațiile

Artistul poporului George Calboreanu interpretează, pentru a doua oară în decurs de 40 de ani, rolul titular în drama istorică „Vlaicu Vodă” a lui Al. Davila, reprezentată în această stagiune pe scena Naționalului bucureștean. Acest Vlaicu, lucid și neînduplecat în demnitatea sa, neliniștit pentru soarta țării și pasionat să lupte pentru neafirmarea și viitorul ei, este o creație majoră, gândită și compusă pe adînci coordonate dramatice. „Vlaicu Vodă” este un spectacol instructiv și absolut necesar unui repertoriu al Naționalului. „Capodoperă a literaturii românești”, cum o caracteriza G. Călinescu — binecunoscută iarăși de pe băncile școlii — citită și știută pe dinafară, emoționează prin chemarea patetică, prin patetismul sentimentului. Spectatorii de toate vîrstele, cei care au văzut piesa cu ani în urmă — păstrînd în amintire vocile și chipurile unor actori renumiți ca Nottara sau Manolescu — ca și cei care aud textul pentru prima oară, sînt deopotrivă de încîntați de sonoritățile versului ca și de portretele psihologice ale unui ev mediu răscolit de patimi politice. Din numeroasele personaje se desprind în prim-plan Vlaicu și celebra Doamna Clara. Duelînd cu C. Calboreanu, Irina Răchiteanu-Șirianu are prestația, răceala, somptuoșitatea dramei romantice. Și,

după cum presa a remarcat în unanimitate, știința regizorală a lui Sică Alexandrescu a dat o dimensiune nouă textului, insistînd mai ales pe analiza psihologică a personajelor. În orice caz, aceasta a fost o intenție evidentă — limpede marcată prin mișcare și costum (mai puțin poate prin decor), chiar dacă nu toți interpreții și-au adus un aport convenit în acest meritoriu efort de înnoire (rostirea defectuoasă a versurilor su-pără nu o dată).

Un om e lăsat să moară...

„Vedere de pe pod” — puternică dramă psihologică scrisă de Arthur Miller în 1955 — inaugurează în această stagiune ciclul unor opere reprezentative, majore, din dramaturgia contemporană universală. Piesa reprezentată este a doua versiune a unui act — în versuri albe — rescris și transformat mai târziu. În „Introducere în teatru” Arthur Miller scria: „În forma primitivă l-am conceput pe Eddie ca pe o figură extraordinară, o realitate înspăimîntătoare. Prin urmare, el părea un fel de varietate biologică anormală — și într-o anumită măsură o figură respingătoare, greu de admis în specia umană. Transformînd piesa, îmi apărea tot mai limpede că, în ciuda dezgustului pe care îl suscită Eddie și comportarea sa, adesea îngrozitoare, acest om exprimă aspectul uimitor al individului ce se sacrifică în numele concepțiilor sale despre dreptate, demnitate și justiție — oricît de greșite ar fi ele. Transformînd piesa, am putut depăși studiul omului — ca fenomen — pentru a mă preocupa de țelurile sale — ele înșile subiecte dramatice”.

Oricare din piesele acestui mare dramaturg al zilelor noastre, obsedat de neliniștile și frământările omului contemporan, sondînd reacțiile diverse ale acestuia în raport cu el însuși, cu ceilalți, cu societatea — stîrșește un interes legitim din partea publicului. „Teatrul — scria Miller — îl face sau trebuie să-l facă pe om mai uman, adică mai puțin singur”. De aceea contactul cu piesele sale iscă un sentiment tulburător ce persistă, cerînd clarificări, răspunsuri nu numai din partea spectatorilor, dar în primul rînd din partea oamenilor de teatru.

Distribuția spectacolului cu „Vedere de pe pod” e prestigioasă și chiar neașteptată. În rolurile principale: Marcel Anghelescu (Eddie Carbone), Tanți Cocea (Beatrice), Florin Piersic (Rodolfo), și tînăra debutantă în teatru, Irina Gărdescu (Catherine). Sub conducerea regizorală — din nou — a lui Sică Alexandrescu, ei relevă în primul rînd umanitatea fiecărui erou, apăsînd asupra dreptului la fericire propriu omului.

Și chiar dacă peisajul uman ce se agită în decorul metalic al lui Ion Oroveanu nu sugerează într-un totul lumea docurilor new yorkeze — și pasiunile tragice stîrnite într-un univers mizer și sufocant — strigătul disperat al lui Eddie Carbone rămîne în memoria noastră. E reproșul unui om pe care o lume indiferentă îl lasă să moară.

Un interviu fulger!

În ajunul premierei piesei „Tezaurul lui Justinian” (de Al. Voitin), i-am surprins în holul teatrului — ieșind de la o

ultimă repetiție — pe Mihai Berechet, regizorul spectacolului, și pe actrița Silvia Dumitrescu-Timică. Rezultatul întîlnirii — un interviu fulger.

— La a căta colaborare scenică cu dramaturgia lui Al. Voitin vă aflați?

M.B. — La a treia, și totuși la o primă înfîlșire: căci Tezaurul lui Justinian este o comedie. Așadar, alții eu cit și autorul debutăm.

O întrebare de circumstanță, dar obligatorie:

— Cum ați conceput spectacolul?

M.B. — Comic! Restrîna distribuție cuprînde „capete de afiș” ale genului, tînari și vîrstnici — Birlic, Silvia Dumitrescu-Timică, Dem. Rădulescu, Coca Andreescu, Mihai Voitin. Piesa ns-a prilejuit zilnice exerciții pe toate registrele hohotului de rîs. Să sperăm că spectacolul le va confirma.

— Care a fost principala țintă a atacului satiric?

M.B. — Parazitismul, huzurul. Piesa, și în consecință spectacolul, înfîlșează mentalitatea acelor care-și închipuie că la umbra unui prestigiu mai mult sau mai puțin real acumulat de alții își pot desfășura pofta de cîștig, pot manevra mijloace bănești.

— Și scenic cum ați realizat aceasta?

M.B. — Cadrul imaginat de scenograful Gh. Bedros sugerează circuitul familiei Justinian, „cîrc” temeinic situat pe spînzarea decedatului: locul de joc are o absurditate voită, ca și conturul personajelor. Deformarea lor grotescă ajută la o înfierare expresivă. Actorii intră în scenă făcînd tumbe, exerciții la trapez, la bară, și totul la proporții demente, fantasmagorice, proprii unui uncoers absurd.

— Ce vă place mai mult în spectacolul dv.?

M.B. — Ritmul, culoarea și îndrăzneala.

— În ce constă această îndrăzneală?

M.B. — În parodierea unor stiluri de

SERII DE LA NAȚIONAL

pectacole la modă azi, pe scenele bucu-
reștine, care, după părerea mea, au
nceput să obosească publicul. Lor le-am
rimis câteva săgeți agreabile.

— Are aceasta vreo legătură cu piesa?
M. B. — Desigur, nu. Totuși, pe cana-
oau situațiilor satirice și pe momentele
le farsă cred că ne-am putut permite
izomenza broderii comice, care, fără să se
integreze acțiunii, nu-i dăunează.

Ne-am adresat în continuare Silviei Du-
mitrescu-Timică:
— Care este ultimul dv. rol jucat pe
scena Naționalului?

S.D.T. — Clotilda din „Adam și Eva”.
M. B. — Și Vecina din „Domnișoara
Vastasia” — adaugă prompt regizorul.
Aceste ultime două roluri — mai bine
 spus figurații — m-au hotărât s-o despart
de Silvia Dumitrescu-Timică de cătră-
le și barburile purtate pe scena Na-
ționalului și să-i dau un costum „co-
chet”.

Irezistibila Cleo (Silvia Dumitrescu-Timică) și cu-
coritorul Pentapolis (Gr. Vasiliu-Birlic) în comedia
lui Al. Voitin.

Barbu Lăutarul așa cum arată în interpretarea
lui Marcel Anghelescu.

Vlaicu-Voievod înconjurat de credincioșii săi sfetnici.

Final din „Vedere de pe pod”. Martorii dramei asistă neputincioși la
prăbușirea lui Eddie Carbone.

— Într-adevăr, nu v-am mai văzut demult
interpretând un rol inedit ca modalitate
tipologică...

M. B. — Probabil din comoditatea regi-
zorilor, obișnuți uneori să treacă cu ve-
derea actori mai puțin revendicații.

— Dar cum publicul e mai fidel față
de actori decât unii regizori, spectatorii
se vor bucura mult de reparația dv. în
scenă!

M. B. — De atât dată și regizorul,
căci Silvia Dumitrescu-Timică are știința
de a face din roluri mici mari prezențe.
Acum nu e vorba de un rol mic. Dim-
potrivă. Am apreciat și sper că și spec-
tatorii o vor face, supunerea actriței la
solicitarea unui ritm, a unei mișcări con-
tinuă, efortul fizic fiind însoțit și de o
înnoțire a mijloacelor comice.

Am întrebat pe interlocutorii mei despre
proiectele lor. Răspunsul Silviei Du-
mitrescu-Timică e simplu:

— În funcție de regizor și desigur de
repertoriu!

Al lui Berechet e mai precis și mai
concret:

— Lucrez la piesa Euridico de Anouilh.
Deocamdată nu vreau să vorbesc despre
interpreți, ci doar să spun un cuvânt
despre pictorul scenograf. E vorba de
George Wackewitch, cunoscutul decorator
francez, colaboratorul lui René Claire la

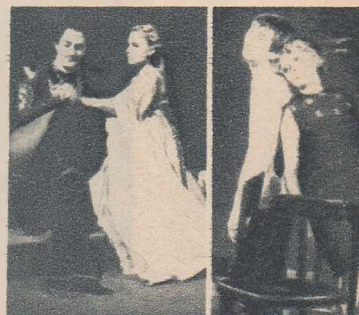
filmul Serbările galante și deocamdată
numai în această calitate cunoscut la noi.
El este la ora actuală unul dintre cei mai
cunoscuți pictori scenografi, având sce-
nografia pe mari scene ale lumii.

— Iar acum, și pentru spectacolul dv.
din București, adăugăm noi.

M. B. — Nu e vorba de mine — inter-
vine modest regizorul — ci de prețioasa
colaborare a Teatrului Național „I. L. Ca-
ragiale” cu G. Wackewitch la această
frumoasă piesă a lui Anouilh, pe care,
după cum ne-a mărturisit decoratorul, îi
evocă tinerețea sa.

Mira IOSIF

COPERTA NOASTRĂ

Iliana TOMOROVEANU și Ion
CARAMITRU în spectacolul Tea-
trului Național bucureștean, cu
piesa „Vlaicu Vodă” (stînga).
Ileana PREDESCU și Const.
RAUȚKI în piesa lui Eugen
Ionescu „Scaunele” (Teatrul
„C.I. Nottaro”).

Fotografii de Ion Hanane!

TEATRU L BUCUREȘTEAN

Un chip nebănuț, încărcat de tristețe, așa cum ar fi apărut într-o scenă din filmul rămas neterminat „Trebuie să dăruiești ceva” (sus). Și iată binecunoscutul zîmbet plin de farmec al lui Marilyn (jos).

marilyn n-a fost o legendă

O apariție fugară — trei cuvinte, un zîmbet — aceasta a fost prima noastră cunoștință cu Marilyn Monroe, în „Totul despre Eva”. Dar, pe atunci, cînd a acceptat să facă figurație în filmul lui Manckiewicz, actrița nu era încă adevărata Marilyn Monroe. Am întilnit-o apoi, din păcate după un timp îndeajuns de lung, în două filme în care se poate vorbi de Marilyn: „Șapte ani de căsnicie” și „Unora le place jazul”. În sfîrșit, o vom cunoaște mai bine din filmul ei biografic pe care așteptăm să-l vedem nu peste prea multă vreme. Spun în sfîrșit, fiindcă era de mult timpul ca să aibă locul pe care-l merită pe ecranele noastre, poate chiar în dauna altor vedete străine pe care le-am răs-fătat pe nedrept (să nu se supere admiratorii Sarei Montiel). Pentru că Marilyn nu a fost numai vedeta nr. 1 a Hollywoodului; cea pe care presa de scandal a numit-o de atîtea ori „cea mai frumoasă blondă din lume”, „simbolul strălucit al farmecului feminin”, „zeița dragostei din era nucleară” a fost, mai întii de orice, actriță. Prin ce a reușit Norma Jane Baker (adevăratul nume al artistei, născută la 1 iunie 1926, în Los Angeles), modesta muncitoare

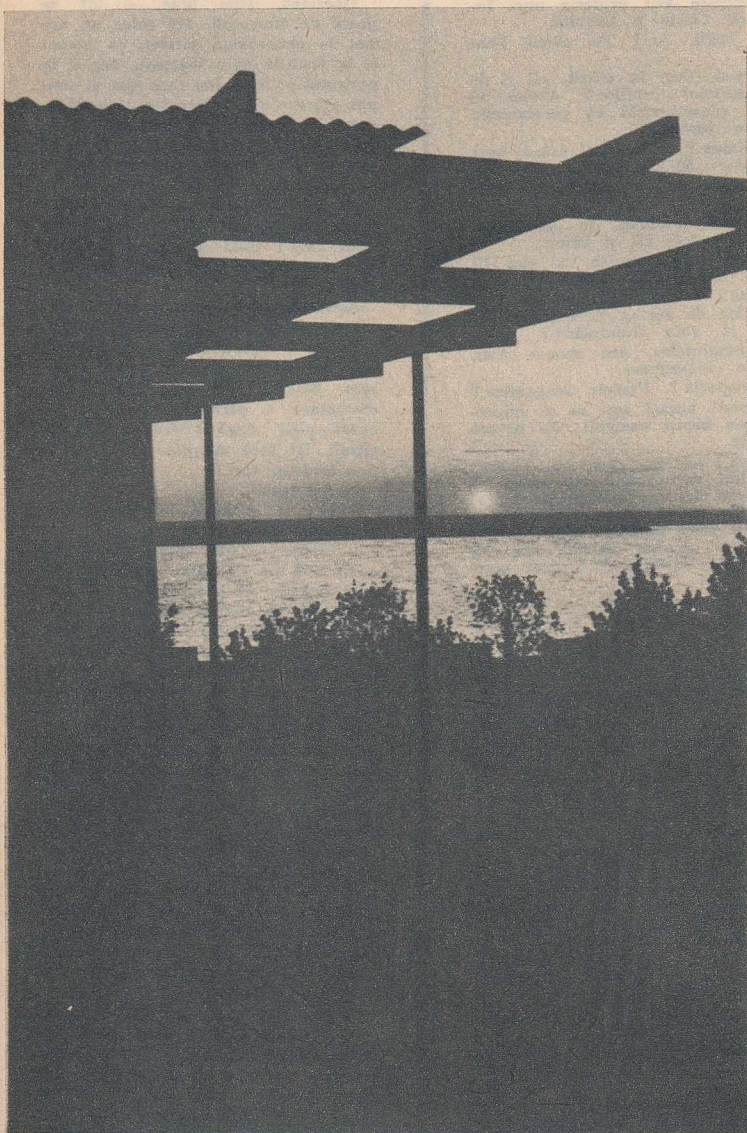
FILM

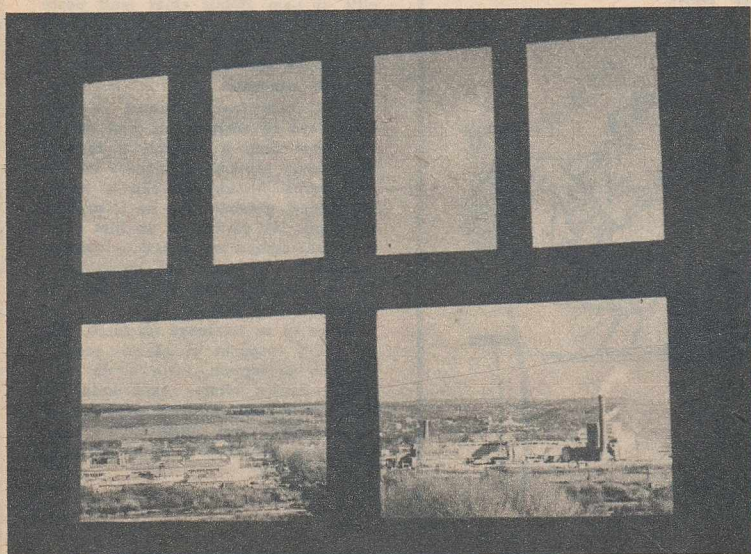

fotografiază cititorii

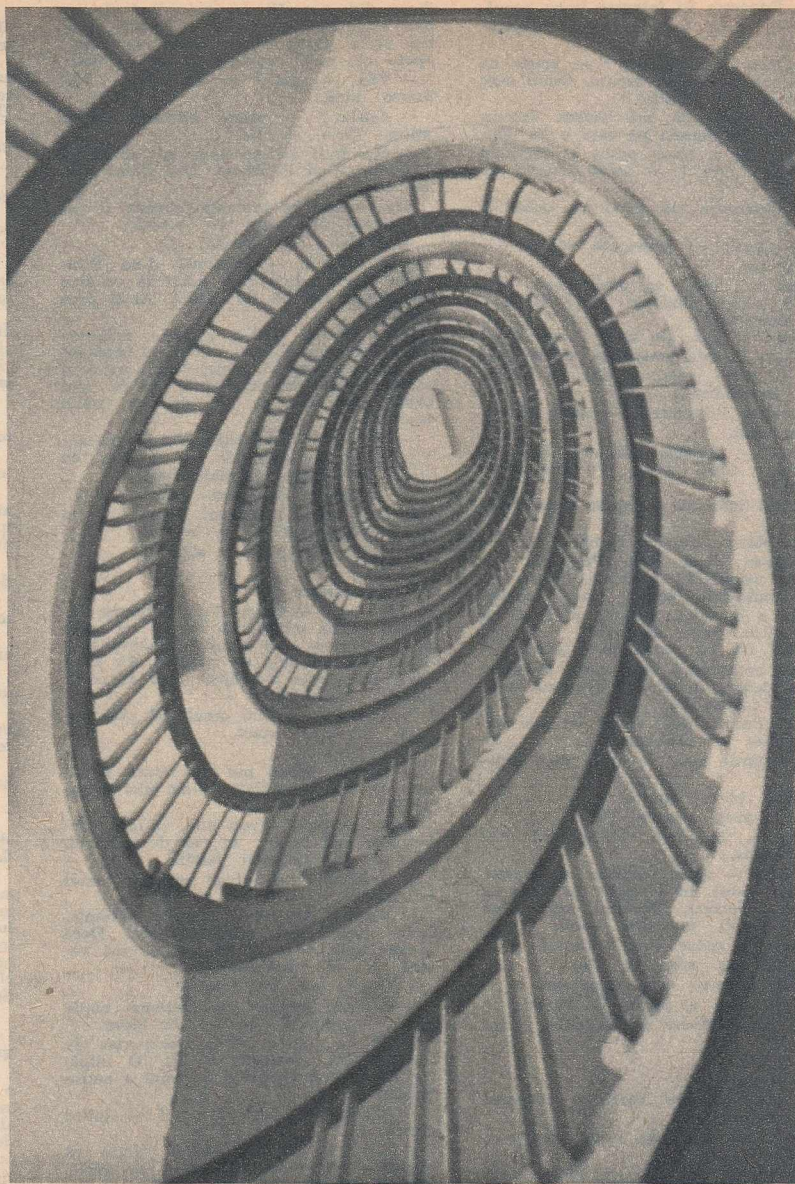
„Apus de soare la Eforie”.

AI. BILBU — Braşov

„În zori, la ieşirea din salvan”.

Virgil ONOIU — Deva

„Spirală” (scara unui bloc-turn din Craiova).

Aurel ŢUI, tehnician — Craiova

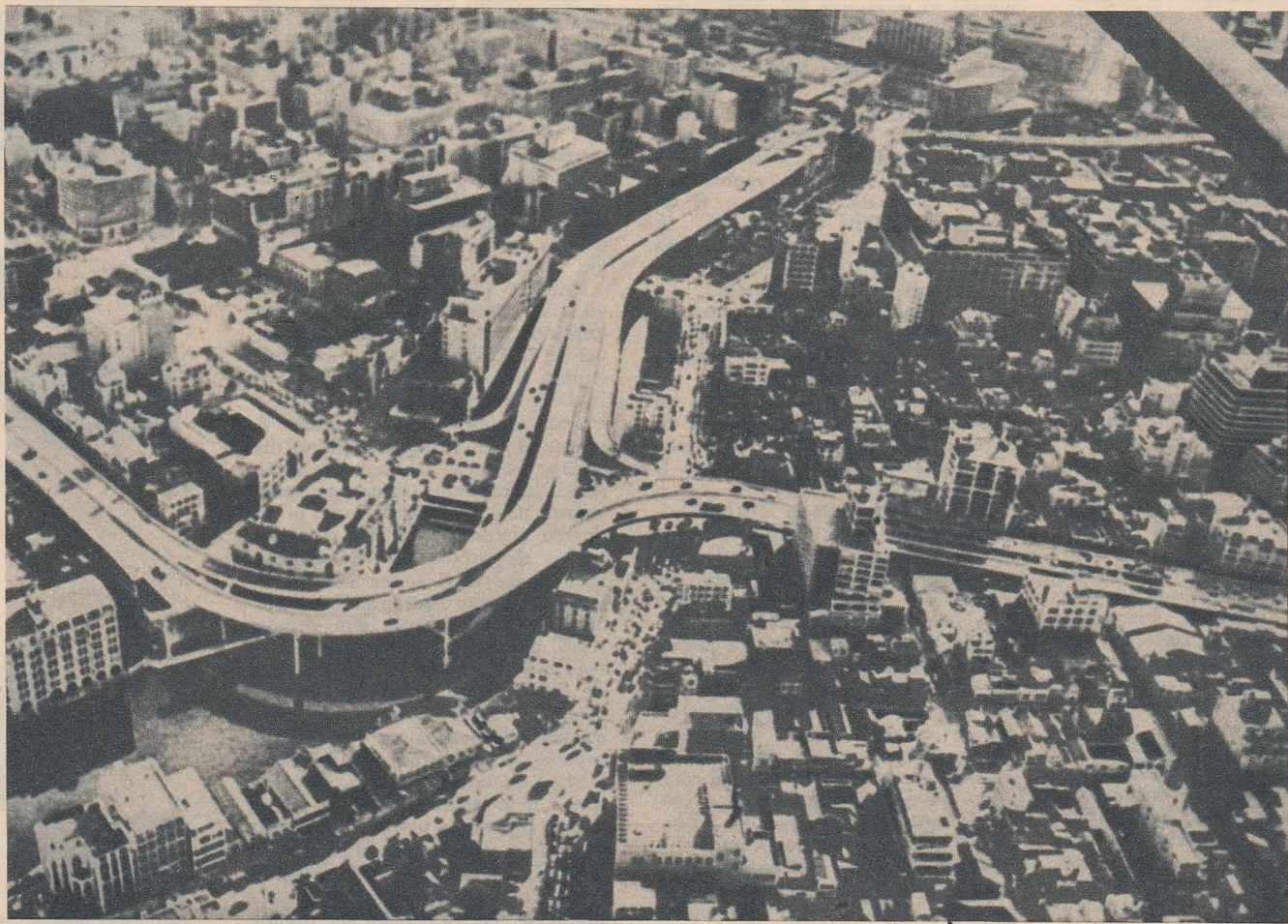
◀ „Suceava: o fereastră spre Combinatul de industrializare superioară a lemnului”.

V. DUMITRU — Suceava

EXTREMUL ORIENT sau EXTREMUL OCCIDENT ?

NOTE DE CĂLĂTORIE
DIN JAPONIA

de Al. ȘIPERCO

Noul Tokio răsărind din haosul celui vechi.

Cele câteva săptămîni petrecute în Japonia s-au dovedit cu totul insuficiente pentru a-mi permite să afirm că am reușit să cunosc țara măcar sub aspectele ei esențiale. Am părăsit Japonia cu constatarea că principala piedică în calea celor ce ar dori să-i înțeleagă realitățile o constituie imaginile-clisee pe care mulți dintre noi, europenii, le purtăm în minte.

Poate nici o țară n-a apărut, în decursul istoriei, în ochii contemporanilor, sub aspecte atât de diferite, de contradictorii, ca Japonia.

„Imperiul soarelui răsare“ învăluit în nimbul legendei originii sale divine; țara exotică a războinicilor samurai, a gheișelor, a crizantemelor, a ceremoniilor cealului și a cumplitului „harrachiri“, transformîndu-se surprinzător de repede într-un stat capitalist evoluat care a inundat lumea cu imitații ale produselor americane și europene la preț de dumping. Apoi, metamorfozat într-una din cele mai teribile mașini de război din istoria omenirii, semănînd groază și munți de cadavre pe întreg întinsul Pacificului. Și iarăși furnicarul pașnic al unui popor harnic, priceput, clădind cu aplicație și măiestrie o economie de prim rang, în cadrul unei societăți aparent pe deplin „occidentalizate“.

(Continuare în pag. 16)

de gratificații, depinzând de bunăvoința patronului, este uzuală creșterea retribuției după vechimea salariatului în întreprindere etc. Tinerele fete pe care le-am văzut lucrând la bandă sînt angajate la o vîrstă fragedă și, de regulă, părăsesc munca pe la 25 de ani cînd — vorba unui maestru care ne-a călăuzit — „degetele lor își pierd agilitatea”. O mare parte din ele stau în cămine, primind în mîna doar o parte din salariu, restul depunîndu-se ca „dotă” în vederea căsătoriei.

Deși sindicatele japoneze sînt printre cele mai bine organizate și mai combative din lumea capitalistă, ele nu cuprind decît 7 din cele 24 milioane salariați. Binecunoscutele „ofensive muncitorești” de primăvară și toamnă își spun cuvîntul și, dacă avem în vedere costul relativ moderat al obiectelor de primă necesitate, s-ar putea considera că puterea reală de cumpărare a muncitorului japonez din marile uzine se apropie azi de aceea a italianului.

Majoritatea muncitorilor continuă să lucreze însă în micile întreprinderi, multe din ele „familiare”, patronul folosind forța de muncă a rudelor. Aici exploatarea este neîngrădită în nici un fel, salariile reprezentînd pînă la 50% din cele ale muncitorilor din marea industrie.

„PRINCIPIUL BICICLETEI” ÎN ECONOMIE

Azi, după 20 de ani de dezvoltare într-un ritm care o situa pe primul plan printre marile țări capitaliste, economia Japoniei cunoaște o criză gravă. Depinzînd de credite care reprezintă 85% din activul marilor societăți (numai datoriile către băncile americane se ridică la 6 miliarde dolari), economia japoneză a continuat să se dezvolte pe „principiul bicicletei”. Ea trebuia să avanseze în ritm rapid ca să mențină încrederea în vitalitatea ei și să obțină neîncetat noi credite. În momentul cînd acest ritm încetinește, creditele seacă și economia începe să se clatine — pe bicicletă nu se poate sta în loc! — ori este tocmai ceea ce se întîmplă în ultimele luni.

Valul de falimente nu mai lovește ca în trecut micile firme care sucombă în lupta cu marile monopoluri, ci monopolurile înșiși. După prăbușirea neașteptată a societății „Sanyo”, a doua producătoare de oțeluri speciale din Japonia, lăsînd pe drumuri 3 500 muncitori și 137 000 000 dolari datorii neacoperite, a urmat societatea de asigurări „Iamaichi”, cu 120 000 000 dolari datorii. Aceste prăbușiri au avut ca rezultat o adevărată panică la bursa din Tokio, valorile japoneze scăzînd cu 15% de la începutul anului, iar indicii de producție coborînd în același rîstimp cu 4% față de anul trecut. Soluții, deocamdată, nu se întrevăd...

BICIVILIZAȚII

Japonia a exercitat dintotdeauna o adevărată fascinație asupra călătorilor, atît în perioada primelor navigatori portughezi care au eșuat pe țărmurile ei în 1542, cît și în aceea a izolației totale în care a fost ținută timp de peste două secole — străinilor fiindu-le interzis să acosteze la țărmurile ei, iar japonezilor s-o părăsească. În trecut fie spus, datorăm călătorului român spătarul Milescu, care a vizitat China în anii 1675-1676, date importante asupra

Japoniei, culese din izvoare chinezești tocmai în perioada ei de izolare.

Cu toată literatura bogată despre Japonia, ajuns la fața locului, am constatat, ca și alții înaintea mea, că cele citite nu m-au ajutat prea mult la înțelegerea resorturilor intime ale vieții acestui mare popor, a mentalității, a structurii sale sufletești.

E o lume aparte Japonia, complexă, curioasă, greu de sesizat, și mai greu de redat prin noțiuni europene. Nu e vorba de exotism folcloric, ci de o cultură specifică, multilaterală, adîncă, care se întrepătrunde cu modernismul cel mai avansat în aspectele sale exterioare, atît în viața de zi cu zi a omului simplu, cît și în manifestările culturale cele mai rafinate.

Intr-un fel, folosind o comparație poate nereușită, japonezii par „biculturalizați”, așa cum unii oameni sînt bilingvi, ei încălzînd și animînd continuu universul tehnic, modern, în care trăiesc, prin tradiția mereu vie a culturii lor milenare.

În seara sosirii mele, ieșind pe Ginza, prima mea impresie a fost aceea a unui centru modern al unei mari capitale occidentale.

Temple? Kimonouri? Gheise? Templele trebuie să le cauți cu ajutorul ghidului. Kimonouri se întîlnesc mai puțin frecvent în centru decît costumele naționale la noi, în ziua unui concurs de dansuri populare. Gheise sînt cîteva sute în întreg Tokio. Peste tot — muzică de jaz, baruri, cinematografe cu filme provenite din toate colțurile lumii.

E de ajuns însă să ieși din Tokio — capitală relativ nouă, distrusă și refăcută după cutremure și războaie — și să vizitezi vechile capitale Nara, Kioto, Nikko, ca să te cufunzi în Japonia veche, milenară, să iei contact cu rafinamentul culturii japoneze tradiționale.

Nu poți părăsi țara fără să treci prin Kioto, această Florență a Japoniei, cu anticarii și meseriașii ei, cu templele vechi și parcuri în care circulă în libertate cerbi, cu canale șerpuiind prin cartierele gheiselor, cu palate care — spre deosebire de opulenta somptuoasă a celor europene din aceeași perioadă — sînt toate numai discreție, simplitate, sugerarea frumuseții și nu impunerea lui, cu muzee adăpostind opere de artă în care spiritualitatea și gustul pentru ornamentație stilizată se îmbină cu un realism plin de vioiciune, de vitalitate, amintind curios gravura dureriană.

DIN VIAȚA ZILNICĂ A JAPONEZULUI

Tot astfel, pentru a cunoaște japonezul în viața lui de zi cu zi, trebuie să renunți la hotelurile și restaurantele occidentalizate, să te duci să stai în „ryocan”, casă de oaspeți japoneză, să mînci în restaurantele japoneze, să fii invitat de japonezi la ei acasă.

Am fost primit de prieteni japonezi în așa-zisa cameră „tatami”, după numele unor rogojini simple așezate pe dușumeaua lustruită ca oglinda, pe care calci în ciorapi. O astfel de cameră n-are ca mobilă decît o măsuță joasă și uneori fotolii fără picioare. În condițiile înghesuiei îngrozitoare din Tokio, o locuință formată din asemenea încăperi e foarte practică, fiecare dintre ele jucînd rol de cameră de zi, de sufragerie și de dormitor — japonezii culcîndu-se pe jos pe niște saltele, întinse pe aceste tatami. Japonезul rezistă stoic

COINCIDENȚĂ CU TÎLC

In această parte a orașului vor fi construite patinoarul pentru intrările de patină-viteză, stadionul destinat deschiderii oficiale a jocurilor, ca și noul local al primăriei. Pentru toate acestea se vor crea noi căi de acces.

sud-estul Franței. Dar îndoieli au existat întotdeauna în preajma Jocurilor Olimpice, de teamă că importante eforturi financiare pe care trebuie să le facă gazdele marilor întreceri sportive nu vor putea fi susținute până la capăt.

În ianuarie anul trecut, la Innsbruck, Grenoble a obținut găzduirea Jocurilor Olimpice de iarnă din 1968. Orașul a intrat de pe acum în atenția iubitorilor sporturilor de iarnă, dar nu numai a lor. Căci, profitând de acest eveniment, bătrâna capitală a departamentului Isère a beneficiat de substanțiale ajutoare, lucrările urbanistice cunoscând un avans de aproape zece ani față de proiectele anterioare.

Despre Grenoble se afirmă că este unul dintre cele mai dinamice orașe ale Franței. În 1947 avea 100 000 locuitori, în 1962 — 165 000, în 1964 — 200 000. Acest ritm rapid de creștere se datorește dezvoltării industriale și numeroaselor institute de cercetări.

Ce va oferi Grenoble sportivilor în anul 1968? O pistă de schi aproape de Chamrousse sau, în eventualitatea lipsei de zăpadă, o alta în plin munte la Alpe-d'Huez; o trambulină de 75 metri pentru sărituri la Vercors și o alta de 90 metri în apropierea orașului; de asemenea piste de bob și de săniuțe (primele în Franța) și un nou patinoar.

Instalațiile sportive, evident, nu sînt totul. O nouă gară, un nou aeroport, care să facă față traficului crescut în acea perioadă, vor fi construite în acești ani. Pentru toate lucrările municipalitatea dispune de 50 milioane franci. Nu-i rămîne contelui de Beaumont, din partea Comitetului olimpic francez, decît să apere orașul, la Madrid, la reuniunea Comitetului internațional olimpic se va desfășura în cursul acestei luni, împotriva tuturor scepticilor care se mai îndoiesc că Grenoble e în stare să primească în cele mai bune condiții pe sportivii veniți din lumea întreagă.

I. CORIBAN

La Bamberg, în R.F.G., și în Berlinul occidental a reapărut de curînd în timpul nopții pe ziduri și în cimitire crucea încîrligată. La Montreal, în Canada, partidul nazist local a încercat să organizeze un miting „monstru” (dar huliganii neonaziști au fost puși pe goană de cetățenii indignați); în orașe engleze, un alt „führer” încearcă să agite locuitorii, fără succes. Un proces apropiat este așteptat în Suedia, în care va compărea „führerul” Björn Lundhal, care în luna iunie a organizat un complot neonazist pentru cucerirea puterii.

Au toate acestea vreo legătură între ele? Nu demult, la Bruxelles, Uniunea internațională a participanților la mișcarea de rezistență și a deportaților (UIRD) i-a convocat pe ziaristii locali și pe corespondenții presei din străinătate pentru a le relata fapte pe care opinia publică le ignorază. Delegatul general al UIRD, Hubert Hulín, a înfățișat, bazîndu-se pe documente, un tablou stupefiant. El a arătat că numai în Belgia își duc activitatea trei organizații neonaziste, botezate respectiv Uniunea național-socialistă flamandă, valonă și populară, secțiuni ale Uniunii mondiale național socialiste conduse de americanul Rockwell și de englezul Colin Jordan. Se știe de altfel despre existența unei astfel de organizații cu tentacule în mai multe țări din occident. Dar grupulețele care se agită în numele unui trecut blestemat de întreaga omenire nu ar fi în măsură firește să existe fără ael „nervum rerum” pe care UIRD l-a demascat în fața opiniei publice. Are o profundă semnificație faptul că UIRD a convocat conferința sa de presă în aceeași clă-

O imagine care redă în mod grăitor sentimentele populației britanice față de organizația neonazistă din Anglia și liderul ei Colin Jordan (centru).

dire bruxelleză în care, la 10 aprilie 1944 s-a ținut reuniunea secretă a unor căpetenii hitleriste și reprezentanți ai principalelor industrii din cel de-al III-lea Reich, sub președinția unui oarecare dr. Scheid. Atunci — a relatat Hulín — au fost constituite numeroase societăți germane cu fonduri naziste camuflate sub nume împrumutate, urmînd ca după prăbușirea acestor fonduri să contribuie la „renașterea unui Reich puternic”.

De-a lungul anilor postbelici, au putut fi reperate astfel de firme în numeroase țări. În Portugalia, de pildă, un număr de 58, în Spania — 112 (aci își duc activitatea „comercială”, printre alții, faimosul colonel SS Otto Skorzeny), în Argentina — 98 (în această țară își găsisse refugiu precum se știe și Adolf Eichman, unul dintre cei mai mari criminali de război, răspunzător de uciderea a milioane de deținuți din lagărele morții hitleriste), în Elveția — 214 etc., etc. După cum s-a arătat la conferința de presă de la Bruxelles, UIRD este convinsă că aceste sume au fost utilizate pentru a ușura fuga și adăpostirea unui șir de naziști, iar acum servesc la subvenționarea cheltuielilor la procesele intentate criminalilor de război hitleristi. Se crede de asemenea că rezerve importante din aceste sume au fost destinate unei „zile H” care s-ar ivi într-o țară sau alta, unde o mișcare de extremă dreaptă s-ar pregăti pentru un „mars” spre putere. Exemplul complotului neonazist din Suedia este foarte edificator.

Uniunea internațională a rezistenței își continuă activitatea spre a da în vileag mai departe ce s-a întîmplat cu fondurile secrete lăsate de naziști, care sînt depozitate, mandatarii și cei ce reparatizează aceste fonduri.

E. MIRONESCU

CINE POARTĂ VINA?

mortale a sporit în 1964 la 655, față de 610 în 1963.

Referindu-se la situația din construcții, autorul raportului scrie: „Frea multe firme nu acordă importanță măsurilor de securitate a muncii... Securitatea muncii este subordonată intereselor producției, deși în practică efectele economice ale accidentelor nu trebuie neglijate”. Cu toate că răspunderea patronilor, care vor obține profituri sporite din intensificarea ritmului muncii, reiese cu pregnanță, totuși raportul caută prin unele exemple să demonstreze că vinovați ar fi chiar... victimele. Astfel, relatînd tragedia unui tînăr de 17 ani, scalpat de o mașină care i-a prins părul, inspectorul șef încearcă să demonstreze că vinovat de accidentul respectiv a fost părul prea lung al tînărului și nicidecum lipsa unor rețele de protecție care să împiedice apropierea de mașină.

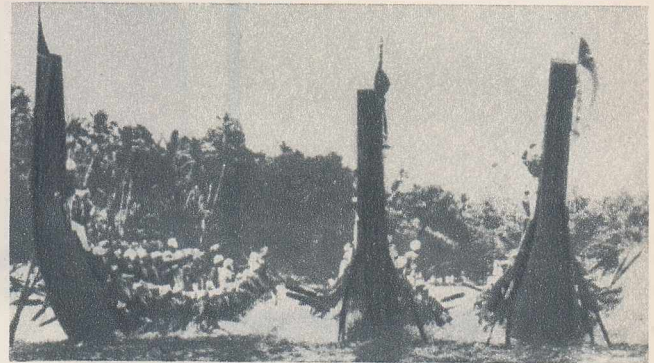
În ansamblu raportul consemnează printre cauzele accidentelor de muncă cele de ordin tehnic, social și psihologic. Desigur că aceste cauze nu pot fi separate între ele. Accidentele de muncă sînt datorate refuzului patronilor de a face investiții suplimentare pentru protecția muncii, insuficienței instruirii a celor ce mînuiesc instalații primejdioase ca și ritmului de muncă tot mai intens.

Care sînt însă consecințele publicării raportului? În afară de instituirea unor posturi suplimentare de inspector pentru securitatea muncii, pînă în prezent nu s-a preconizat adoptarea altor măsuri...

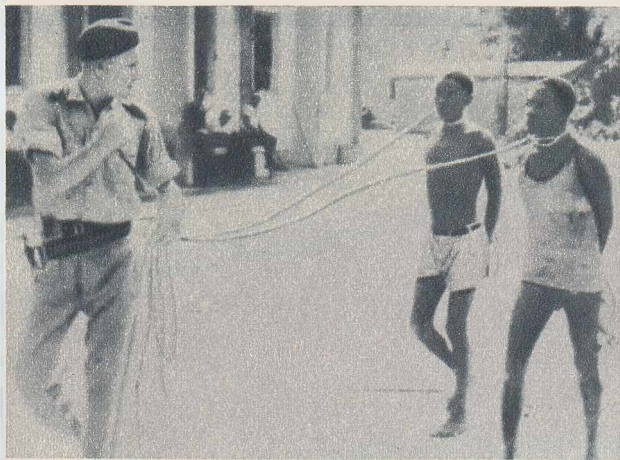
Z. FLOREA

ÎNTECEREA BĂRCILOR- ȘARPE

Kerala, cel mai mic dintre statele indiene, se află pe coasta de sud-vest a peninsulei. Un lucru

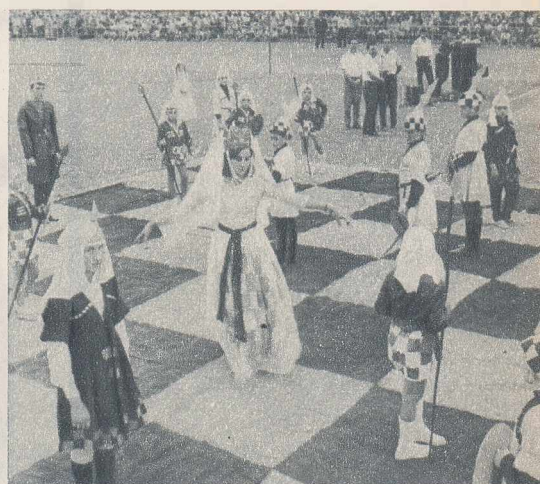
Ram PANJABI

După cum transmitea corespondentul din Leopoldville al agenției americane U.P.I., spre estul Congoului au fost trimise detașamente de mercenari pentru a întreprinde „o ofensivă desfășurată” care să înăbușe mișcarea de eliberare națională a poporului congolez. Fotografia înfățișează un mercenar tirînd după el doi răsculați făcuți prizonieri.

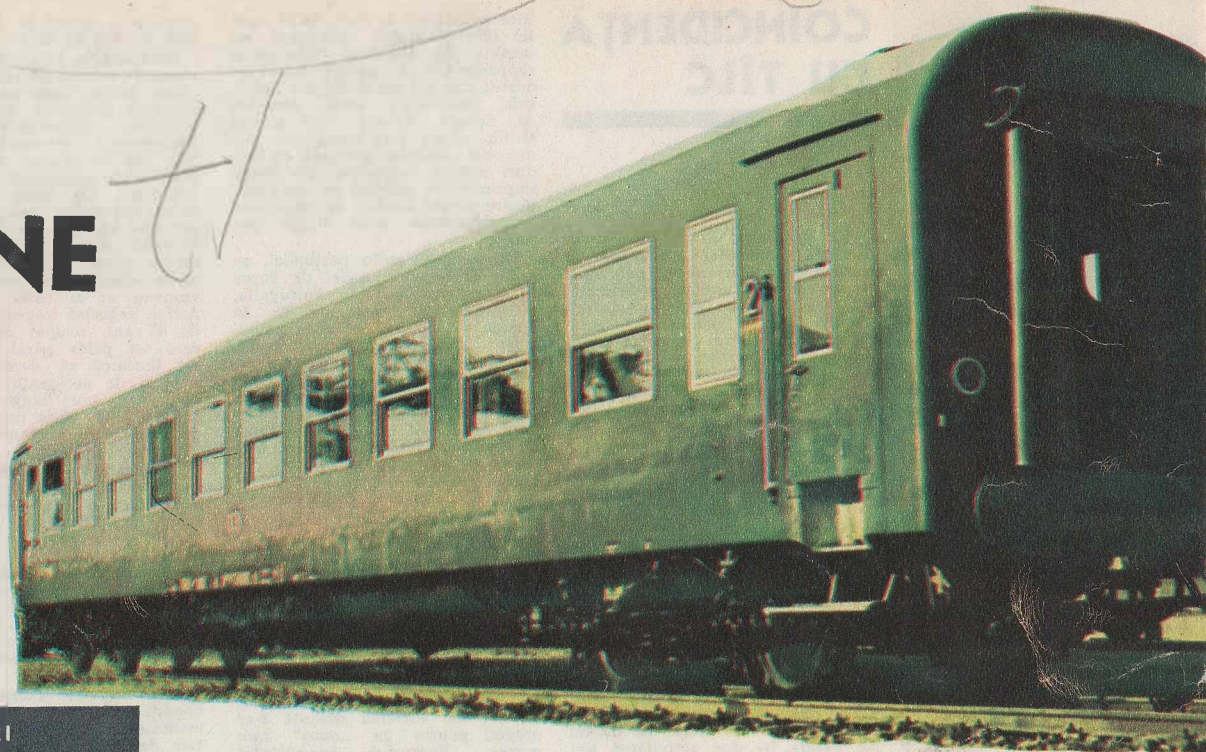
2 000 de victime — morți sau dispăruți — lată tragicul bilanț de pînă acum al erupției vulcanului Taal din insula Lake (Filipine) care, potrivit știrilor „dă din nou semnele unei violente activități”.

Aspect de la cel de-al III-lea Festival de șah organizat la Suhumi (U.R.S.S.). Cu aceste „piese” originale se desfășoară o partidă între șahiști sovietici Taimanov și Polugaievski.

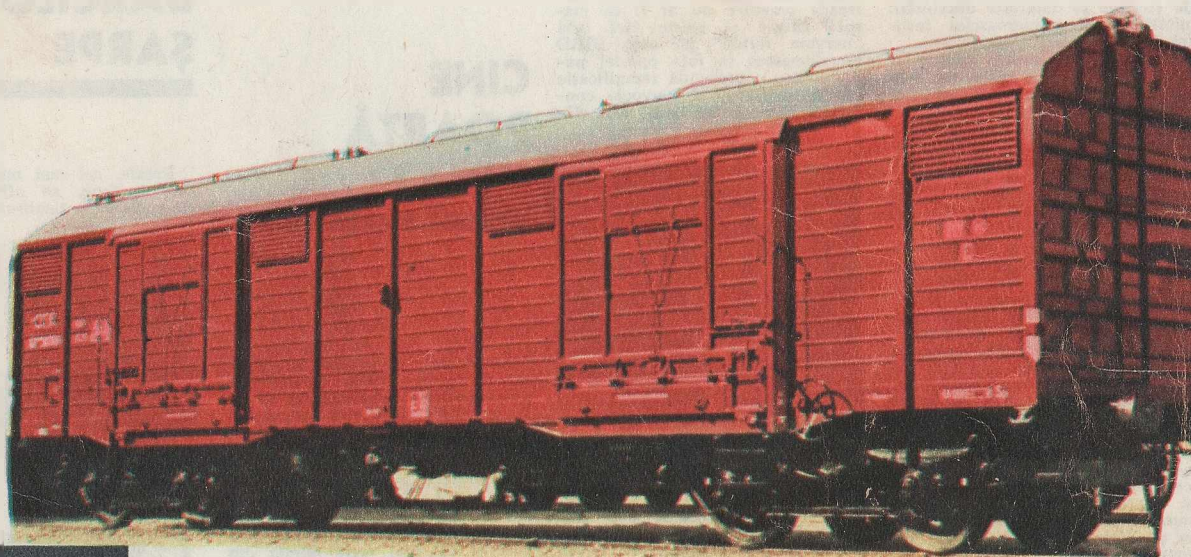
UZINELE DE VAGOANE ARAD

EXECUTĂ:

VAGON DE CĂLĂTORI

80 locuri
viteza max. — 160 km/oră

VAGON DE MĂRFĂ ACOPERIT

capacitatea — 60 tone
viteza max. — 100-120 km/oră

VAGON DE MĂRFĂ DESCOPERIT

capacitatea — 60 tone
viteza max. — 100-120 km/oră